

Životní jubileum paní Ing. Ireny Štěpánové, čestné členky ČSKB

Každá společnost má v úctě osoby a osobnosti, které jsou spojeny s její historií, které pomáhaly stavět a budovat její základy a svou prací přispěly k tomu, jak se rozvinula a čeho dosáhla. Bez nich by to totiž nešlo a bez nich bychom stavěli na písku. Nemohu proto pominout skutečnost, že jedna z takových osobností se v těchto dnech dožila významného životního jubilea a cítím morální povinnost ji alespoň několika slovy připomenout. Jde o paní Ing. Irenu Štěpánovou.

Ti zkušenější, kteří v oboru již nějakou dobu pracují, dobře vědí nejen, o koho jde, ale především vědí, proč o ní máme mluvit. Těm ostatním může pomoci článek a rozhovor, který jsem s ní před dvěma lety ve FONSu vedl, jako s člověkem, jehož názory nepochybně i dnes mají velkou cenu a váhu.

Paní inženýrka neměla snadné začátky, nějakou dobu nesměla být přijata na vysokou školu, pak jí to však povolili a mohla vystudovat VŠCHT v Praze. Vyrosl z ní excelentní analytik a klinický biochemik. Slovo vyrosl samozřejmě je jen nepřesný český výraz - ona se ke svému znalostem a kvalitám vypracovala. Ve zmíněném rozhovoru ve FONSu říká, že měla štěstí, že se zanedlouho dostala na Katedru klinické biochemie ILFu a na OKB Nemocnice na Bulovce. Myslím, že štěstí jsme měli hlavně my

a náš obor. V dobách, kdy se stanovení kreatininu dělalo ze 4 ml séra, kdy se alkalické kovy stanovovaly fotometrickými metodami a v laboratořích se dělala Brdičkova reakce, v dobách kdy "mladí muži" v Lachemě začínali vyvíjet první sety a kdy chemikálie z dovozu zůstávaly snem, patřila k vůdčím osobnostem, které budovaly moderní klinickou biochemii. Již jsem zmiňoval, že byla a je jediným českým autorem, kterého ve své základní učebnici citoval Richterich. Nejde ale o citace (i když ty jsou dnes hlavním sledovaným ukazatelem kvality vědecké práce), jde celkovou osobnost paní inženýrky. Od počátku budovala to, co nám dnes velmi chybí - dobré vztahy v oboru. Perfektní analytik, vyučující nejen analytiky, ale (možná ještě více) lékaře oboru. Všichni jsme se od ní učili - a naučili. Mimořádně oblíbená mezi laborantkami - celý život vychovávala laborantky na SZŠ a neopustila to ani když z ILFu už odešla. Byla a je integrující osobností - spolu s profesorem Maškem začínala budovat vztahy mezi klinickými biochemiky a počítačovými "mágy" - a nebylo v začátku vůbec jednoduché, abychom si navzájem rozuměli.

V závěru zmíněného rozhovoru na otázku, zda by do toho všeho šla znovu, odpovídá "ano, ano, ano". Na hypotetickou otázku, zda takové osobnosti, k jakým patří Irena Štěpánová, v oboru potřebujeme, odpovídám já: "ano, ano, ano"! Kvalitních a slušných lidí je málo. Všechno nejlepší, Ireno!

Vladimír Palička